

Jegyzőkönyv

FETE Tematikus bizottság

Alakuló ülés, 2023. szeptember 27.

Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület központja, 1125 Budapest, Szarvas Gábor út 58-60.,
Befogadás Háza

Lantos Szilárd, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat nevében köszöntötte a résztvevőket a bizottság alakuló ülésén, egyben felkérte dr. Viszoczky Emesét, hogy ismertesse a Felzárkózó Települések program (FETE) tematikus bizottság létrejöttének körülményeit és célját.

Dr. Viszoczky Emese tájékoztatta a tagokat, hogy a bizottság létrejöttével kapcsolatos javaslat az Európai Bizottság részéről merült fel abból az okból, hogy a Felzárkózó települések program a következő években igen jelentős mértékben fog részesülni európai uniós forrásokból és a komplex és integrált program folyamatos nyomonkövetése finanszírozási forrástól függetlenül, a maga egységében fontos. Kiemelt cél, hogy olyan szakmai fórum jöjjön létre, amely a FETE program megvalósításához kapcsolódóan képes szakmai javaslatok és következtetések megfogalmazására, és a program módszereit és eredményeit tágabb kontextusban is, egyéb társadalmi felzárkózási programok rendszerében és azokhoz való illeszkedésében is vizsgálja.

A tematikus bizottság tehát több szempontból is speciális az operatív programok monitoring bizottságaihoz képest, ugyanakkor a működés alapelvei hasonlóak. A tematikus bizottság – tekintettel a többféle finanszírozó forrásra – nem köthető egy adott monitoring bizottsághoz, ezért nem tud albizottságként működni. Mind a magyar Helyreállítási Alap C komponensében konkrét mérföldkőként, mind pedig az Emberi Erőforrás Operatív Program Plusz részeként elvárásaként fogalmazódott meg a bizottság létrejötte és működtetése, így annak érdekében, hogy mindkét helyen teljesítettnek lehessen tekinthető a megfogalmazott feltételrendszer, az a megállapodás született az Európai Bizottsággal, hogy tematikus bizottság elnevezéssel működik a testület, amelynek titkársági feladatait a Magyar Máltai Szeretetszolgálat látja el.

A bizottság a FETE program működésével kapcsolatban véleményeket, javaslatokat fogalmazhat meg, amelyek becsatornázhatóak az illetékes Monitoring Bizottságokhoz. Döntéseket csak saját működésével kapcsolatban hoz

Az összetétel és a működéssel kapcsolatos alapelvek ugyanakkor a monitoring bizottságokra vonatkozó szempontrendszert tükrözi: kormányzati, civil, önkormányzati delegáltak, valamint a tudományos élet képviselői és az Európai Bizottság illetékes főigazgatóságának munkatársai vesznek részt a munkában.

A keretrendszer ismertetése után rövid bemutatkozó kör történt (résztvevői kör a jelenléti ív szerint).

- a. Csárdi Tamás
- b. Tóth Judit
- c. Dicső László
- d. Rác Béla
- e. Katona Zsuzsanna TOP IH
- f. Gergely Detti (Rabóczki Bernadett) MEH
- g. Kiss András MEH
- h. Barcsi Mónika MEH
- i. Tóthné dr. Csonka Enikő

- j. Szanyi Gergő
- k. Kadét Ernő
- l. Kullmann Ádám Foglalkoztatási Főigazgatóság EU
- m. Jusztin Valéria TFM
- n. Rusznyák István online
- o. Kovács Gabriella online
- p. Lantos Szilárd, MMSZ
- q. Dr. Németh Nándor, MMSZ
- r. dr. Viszoczky Emese, MMSZ

(Eperjesi Tamás, Kállai Ernő és Teller Nóra előzetesen jelezte távolmaradását).

Az általános működési keretekhez kapcsolódóan Lantos Szilárd tájékoztatja a tagokat, hogy a bizottság anyagai teljes mértékben hozzáférhetőek bárki számára a www.fete.hu honlapon, a bizottság részére kialakított aloldalon keresztül. Ezt követően ismertette a napirendet, amelynek egyik kiemelt pontja az ügyrend-tervezet megtárgyalása.

Az ügyrend-tervezethez előzetesen két tagtól érkezett írásbeli javaslat: Kovács Gabriellától (DG Regio) és Kullmann Ádámtól (DG Empl). Tóth Judit szóban tett észrevételeket és javaslatokat: az ügyrendbe kerüljön bele, hogy az EFOP és az RFF is érintett. Tagság: legyen rögzítve állandó tagság, hogy a döntéshozatal egyértelmű legyen. Ha mások csatlakoznak, ők más tagsági jogviszonyt kapjanak – pl. meghívotti státusz, eseti tagság. A tagok listája legyen az ügyrend mellélete, valamint a helyettesítés rendjét is szabályozzuk.

Tóthné dr. Csonka Enikő felhívta a figyelmet arra, hogy legyen meg az egyensúly a civilek és a kormányzati tagok között, ne legyen kormányzati túlsúly. Kullmann Ádám válaszként elmondta, hogy a kialakított tagsági kör ilyen szempontból rendben van, egyelőre működjön a bizottság így tovább, és ha szükséges, lehet változtatni, mivel a tematikus bizottság a saját működése kapcsán hozhat döntéseket.

Lantos Szilárd hozzátette, hogy helyettesítő tagok delegálása mindenképpen lehetséges, ez pl. a Területfejlesztési Államtitkárság kapcsán is releváns kérdés, amelyet az Államtitkárság a következő ülésig rendezni fog.

Jusztin Valéria elmondta, hogy az operatív programok monitoring bizottságainál a tagság összeállításakor alapvető szempont a kiegyensúlyozott kormányzati-nem kormányzati részvételi arány, de konkrét ülések esetében már nem vizsgálják, hogy ott éppen ez az arány hogyan teljesül. Egyúttal felvetette az összeférhetetlenség kérdéskörét is: részt vehet-e az ülésen olyan tag, aki egyúttal kedvezményezett is. Kullmann Ádám válaszában elmondta, hogy jelen bizottság esetében ez a kérdés nem releváns, mert nem döntéshozó testület, illetve nem merülnek fel olyan témák, mint pl. az OP monitoring bizottságok esetében a kiválasztási kritériumok elfogadása, itt alapvetően a szakmai nyomonkövetés a cél. Kiemelte, hogy nagyon fontos lenne, hogy ennél a tematikus bizottságnál kevésbé legyen formális a működés, sokkal inkább munka-bizottság karaktere legyen.

Lantos Szilárd rögzítette, hogy az észrevételek átbeszélése, elfogadása nyomán az ügyrendet átdolgozzuk, ezért az alakuló ülésen nem fogjuk tudni elfogadni. Ezt Tóthné dr. Csonka Enikő kiegészítette azzal, hogy javasolja, hogy kerüljön bele az írásbeli szavazás lehetősége. Mindezekkel a tagok egyetértettek.

Tóth Judit javasolta, hogy ne válasszuk külön a tagok és a szakértők véleményét.

Kovács Gabriella megjegyezte, hogy fontos, hogy megkülönböztessük a tagság-típusokat, illetve legyen koherens a szóhasználat; van állandó tag, eseti, és van szakértő. Ezek most keverednek, de lehet a szakértő is eseti tag.

Tóth Judit felvetette, hogy legyen írásbeli eljárásra lehetőség. Ha be akarunk hozni döntési arányokat, akkor legyen benne, hogy legalább hány ember kell ahhoz, hogy egyáltalán ülést lehessen tartani.

Kadét Ernő javasolta, hogy legyen arra lehetőség, hogy a bizottsági tagok élőben is megnézhessék, hogyan működik a program, tehát legyen lehetőség terepi részvételre, akár formális kereteken kívül – és nem feltétlenül teljes bizottsági szinten, hanem egyéenként vagy kisebb csoportokban, tehát ne kelljen csak a bizottsági üléseket erre használni.

Lantos Szilárd megerősítette, hogy erre minden fronton nyitott a Málta, és bíztatná is a tagokat a tereplátogatásokra.

Kadét Ernő kérdésként vetette fel, hogy ha van olyan javaslat, ami érinti más monitoring bizottságok működését, akkor van-e arra lehetőség, hogy a mi bizottságunk személyesen vegyen részt azokon a bizottságon és képviselje a FETE bizottság véleményét. Most az van az ügyrendben, hogy írásban juttatjuk el a véleményünket.

Tóthné Csonka Enikő jelezte, hogy ez a másik bizottságok ügyrendjei miatt problémás lehet (tagsági viszonyok miatt), de Tóth Judit szerint eseti jelleggel ez megoldható lehet.

Kullmann Ádám álláspontja az volt, hogy azt tudjuk szabályozni, hogy ez a testület küld tájékoztatást, de ennél többet nem tudunk előírni a saját ügyrendünkben. Egyebekben részben van átfedés az itteni tagság és az OP monitoring bizottságok között, így gyakorlatilag nincs akadálya annak, hogy a felmerülő témák bekerüljenek a bizottságok üléseire.

Kovács Gabriella hozzátette, hogy más bizottságoknál az a rend, hogy maga az elnök képviseli a bizottságot, ő kér fel tagokat, képvisel szakmai témákat. Lehetne egy online felület, ahol a tagok tudnak javasolni témákat, a többi tag ezt meg tudja vitatni, el lehet fogadni írásban, így ki tud alakulni a konszenzusos anyag.

Jusztin Valéria megjegyezte, hogy ő Kadét Ernő javaslatát evidenciának tekinti, azaz más monitoring bizottságok előtt feladatunk is beszámolni, ez nemcsak lehetőség.

Tóthné Csonka Enikő elmondta, hogy formálisan az RRF-nek a FETE tematikus bizottság nem albizottsága, de az EFOP-nak igen (jelenleg ez van az OP szövegében), tehát ott ennek nincs akadálya. Fontos még azzal kiegészíteni, hogy a tematikus bizottság nemcsak a FETE programra kellene, hogy fókuszáljon, hanem más felzárkóztatási programokra is.

Kiss András ehhez kapcsolódóan megjegyezte, hogy az albizottsági kérdéskör még az EFOP Plusz módosításakor napirenden lesz.

Dicső László kérte, hogy a tervezhetőség miatt az ülések időpontja és helyszíne előre kerüljön rögzítésre.

Rácz Béla arra kérdezett rá, hogy mit jelent az a kitétel, hogy „visszacsatol a szakpolitika részére”. Véleménye szerint ebben benne foglaltatik egy adott döntésben résztvevő főosztályok és szakpolitikuskok közvetlen elérése. Tehát ha a FETE dolgozik egy adott ügyön (pl. oktatás), akkor a FETE tapasztalatai javaslati oldalon meg tudjanak jelenni a döntéshozatali eljárásban. Tehát ne csak OP-k monitoring bizottságaiban gondolkodjunk, hanem a minisztériumok szakpolitikai rendszerében is.

Lantos Szilárd egyetértett, hogy ez szintén a bizottság feladata; várhatóan lesznek erős vitáink egyes szakpolitikai javaslatok szintjén, de ha van kérielt álláspont, akkor azt mindenképpen tovább szeretnénk vinni szakpolitikai szintre.

Rácz Béla felvetette, hogy ez meg tud-e jelenni explicit az ügyrendben.

Kullmann Ádám véleménye szerint ez a testület annyit tud felvállalni, ami most a szövegben benne van.

Tóthné Csonka Enikő álláspontja, hogy a bizottság a Fete működésével, és azzal kapcsolatos felzárkóztatási szakpolitikai kérdésekben tehet javaslatokat és ez elegendő eszköz lehet.

Tóth Judit elmondta, hogy az érdemi párbeszéd érdekében jó lenne, ha felmerül komolyabb szakpolitikai javaslat, vita, akkor hívjunk meg az ülésre szakpolitikust, hogy élesben dőljön el, hogy hogyan tudunk továbbmenni.

Lantos Szilárd Tóthné Csonka Enikő véleményét húzta alá, kiemelve, hogy ez a tematikus bizottság alapvetően a Fete működését követi, ez legyen a fő feladatunk. Egyelőre nem látjuk, hogy szakpolitikai kérdésekben meddig tudunk elmenni; visszacsatolásra lehetőségünk van, de itt egyelőre ne vállaljuk túl magunkat, alakulni fog még a keretrendszer.

Kovács Gabriella idézte az EFOP Plusz szövegét, amely azt rögzíti, hogy „A FETE program célja, hogy támogassa az eredmények a mainstream ellátórendszerbe beépíthetőségének a lehetőségét, a jó gyakorlatok megismerésére kerüljenek és azok szakterületi, szakpolitikai keretbe való beillesztését megvizsgálja.” (115 oldal)

Tóth Judit javasolta, hogy a szakpolitikai vitákhoz kapcsolódóan a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság kapjon állandó megfigyelői státuszt.

Lantos Szilárd elmondta, hogy a munkamódszer még nem véglegesedett, és ennek kapcsán még a tagság is alakulhat, pl a TEF vonatkozásában. Felmerülhetnek még egyéb területek, amelyek képviselőjét célszerű lesz megteremteni, pl. TOP, VEKOP egyes programjai.

Egyúttal megköszönte az észrevételeket, amelyeket összegzünk és ezek alapján módosítjuk az ügyrendet.

Következő napirendi pontként Lantos Szilárd ismertette a Fete program indulását és kereteit (ld. prezentáció mellékletben).

Jusztin Valéria érdeklődött, hogy minden településnek van-e gazdája, illetve voltak-e olyan települések, amelyek népszerűbbek voltak?

Lantos Szilárd válaszában elmondta, hogy minden településen van megvalósító szervezet, kifejezett cél volt, hogy ne fordulhasson elő, hogy gazdátlanul marad település. A pályázattal kapcsolatban részletes ismertetést, statisztikákat a következő ülésre hozunk.

Dicső László kérdése az volt, hogy mennyiben érvényesült szempontként a kiválasztáskor a helyi szervezetekkel, intézményekkel való együttműködés.

Lantos Szilárd elmondta, hogy az értékelésnél kifejezetten szempont volt, olyan szervezeteket preferált az értékelési rendszer, amelyeknek volt helyi tapasztalata, ugyanakkor ne legyenek részei a helyi status quo-nak.

Rácz Béla kérdése arra irányult, hogy a kevésbé működő települések esetében mik a fő problémák.

Lantos Szilárd három fő probléma területet említett meg:

- a helyi status quo felrúgása miatti feszültségek, nem vagyunk benne a helyi hierarchiában, meg kell találnunk a helyünket,
- kulcsemberek hiánya (helyi közösség összetartói),
- megvalósító szervezet hiányosságai, szervezeti működési problémák.

Dicső László ezzel kapcsolatban megjegyezte, hogy mindenhol más a bemeneti pont és vannak olyan települések, ahol több idő kell az eredményekhez.

Lantos Szilárd az erőforrásokra visszatérve elmondta, hogy mindenhol szükség van olyan munkatársra is, aki nem helyi, de az alapokat a helyi kollégák jelentik.

Kullmann Ádám jelezte, hogy a szervezetek között nagy a szórás, és erről szükséges lenne bővebben beszélni. Ehhez kapcsolódóan kérdés az is, hogy a Málta hogyan tud a gyengébb szervezeteknek segíteni.

Lantos Szilárd vállalta, hogy a következő ülésre erről bemutató készül.

Kadét Ernő érdeklődött, hogy a program finanszírozása meg van-e oldva.

Lantos Szilárd elmondta, hogy az EFOP ez év végéig jelent finanszírozási forrást, ennek folytatása, az EFOP+ keretében előkészület alatt áll, az RRF keretében pedig élő támogatási szerződésekkel rendelkezünk.

Kadét Ernő további kérdése volt, hogy mi a program víziója, mikor tekint el a célját?

Lantos Szilárd válaszában elmondta, hogy cél, hogy látható és megtapasztalható változásokat érjünk el. Csodát tenni, pláne 300 településen, nem lehet, de állítsuk meg a települések, bevontak további süllyedését. Próbáljuk meg úgy mixelni a támogatásokat, hogy legyen látható változás.

Kullmann Ádám javasolta, hogy a „látható” szót cseréljük „mérhetőre”. Pl. a Szimfónia program vagy a sport tevékenységek eszközök és nem célok. Cél például az oktatás minőségének javítása vagy a foglalkoztatás növelése.

Lantos Szilárd ezt a véleményt nem teljesen osztotta, véleménye szerint a zene és a sport is lehet cél és a láthatóságot is merjük vállalni.

Kullmann Ádám kérte, hogy ne keverjük össze a célokat az eszközökkel.

Lantos Szilárd álláspontja szerint a bevonás is lehet cél: cél, hogy a gyerek sportoljon, hogy zenéljen stb. Az is cél, hogy tudjuk megjeleníteni a pozitív példákat a társadalom előtt. De a valódi cél természetesen a pozitív változás.

Dicső László hozzátette, hogy az az eredmény, ha elindul az emberekben egy belső igény a pozitív változásra – a belső motiváció kialakulása a cél.

Kovács Gabriella jelezte, javasolja, hogy a következő ülésen legyen téma a KEHOP-VEKOP és Fete energetika együttműködési lehetőségei, valamint, hogy a tetőkommandó hogyan tud megvalósulni EFOP-ból és RRF-ből.

Lantos Szilárd javasolta továbbá, hogy lakhatás legyen téma a 3. ülésen, amelyhez kiegészítésképpen Kovács Gabriella kérte, hogy a TOP-ról is legyen szó.

A 2. ülés vonatkozásában döntés született, hogy november 29-én, Zalakomárban kerül megtartásra.

Kovács Gabriella kérte, hogy a munkaterv időben kerüljön kiküldésre annak érdekében, hogy megfelelő módon fel lehessen készülni az ülésre.

Lantos Szilárd megköszönte az aktív részvételt és bezárta az ülést.